

Izhaja vsak četrtak
za velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnštvu v tiskarni
sv. Cirila, koroske
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tja-
kovnega društva do-
birajo list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posebni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopis se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 25.

V Mariboru, dne 19. junija 1902.

Tečaj XXXVI.

Pouka je treba!

V zadnjem času je bilo večkrat slišati o poneverjenjih pri posojilnicah in hranilnicah. Tudi na Spodnjem Štajerskem se je dogodil tak žalosten slučaj. Mi mislimo na velikansko poneverjenje pri nemški posojilnici v St. Lenartu v Slov. goricah. Vsak večji nered pri posojilnicah zadene večje število ljudi ter jim donese nesrečo. Celi kraji in okraji so lahko gmotno uničeni zaradi takega nepoštenega dejanja s posojilničnim denarjem.

Razlog, da se pri manjših posojilnicah morejo dogoditi take reči, je navadno, ker se člani odbora in nadzorništva nič ali pa premalo spoznajo pri računanju, pri knjigovodstvu. Spreten in dobro poučen človek jim lahko vsemogoče natarba, člani mu verjamejo, podpišejo svoja imena ali pa naredijo križe. In joj potem vsem članom, a tudi vložnikom, ako je ta spreten človek njihov zaupnik, ako so se mu poverili vsi ključki in knjige in ako je — nepošten! Potem se nevednost drago plačuje.

Neznanje ni taka bolezen, za katero bi ne zraslo na božjem svetu nobenega zdravilnega zelišča. Proti neznanju pomaga — pouk. Večkrat smo že povdarjali v našem listu, da je treba našemu vrlemu kmetskemu ljudstvu obsežnega pouka v celim narodnem gospodarstvu. Tudi danes smo še tega prepričanja, a danes hočemo vzeti iz celote le jedno točko in povdarjati potrebo pouka v knjigovodstvu.

Slovenci na Spodnjem Štajerskem imamo mnogo posojilnic, gospodarskih zadrug in tudi nekaj konzumov. Število posojilnic, posebno pa še gospodarskih zadrug bo v bližnji bodočnosti zelo naraščalo. Ako nočejo naši ljudje, da jih bo vodil pri teh narodno-gospodarskih podjetjih le jeden slučajno strokovno izobražen človek, ako nočejo biti pod popolnim uplivom pojedinca, potem je neobhodno potrebno učenja v knjigovodstvu.

Kako se da tak pouk prirediti? Za blagor in napredek narodov zavzeto razumnništvo mora prevzeti ulogo učiteljev. Naj se ustanovijo poučni tečaji, recimo zimski poučni tečaji z dvakratnim poukom na teden, in v teh tečajih se začne s poukom. Nič ne de, ako se oglasijo za pouk le trije, štirje. Vsak začetek je težak, in s takimi tečaji se mora pri nas še ledina orati. Sicer pa so trije, štirje dobro poučeni in izobraženi možje že tudi močni stebri za vsaktero to ali ono narodno-gospodarsko podvzetje.

Za ta pouk se obračamo posebno na našo rodoljubno duhovščino. Kakor so z ljubeznijo do naroda in njegovega prosvetnega napredka nekdanj z velikimi naporji polagali tla za sedanjo ljudsko šolo, kakor so bili nekdanj svojemu ljudstvu ne samo učitelji v verskih rečeh, ampak tudi v začetkih posvetnih znanosti; tako upamo, da se bodo tudi sedaj usmili svojega ljudstva, ko mu je treba tako krvavo narodno-gospodarskega pouka. Čeprav jih nasprotniki imenujejo mračnjake in nazadnjake, naj tudi sedaj pokažejo, da so nazadnje vendar le oni

bili vedno pionirji pravega napredka, prave omike.

Mnogim se bo vsiljeval nek pomislek. Vprašali se bodo, ali je naše razumnništvo tudi za tako učiteljevanje dovolj sposobno? Na to odgovorjamo kratko: Kar se ni, se lahko doseže! In tukaj bi opozorili posebno našo »Zvezo slovenskih posojilnic«, da ona priredi vsaj jeden ali dva tečaja za tozadevni pouk. To bi bila sicer že dolgo njena dolžnost, a do danes je še ni storila, čeravno bi sama sebi s tako pripravo tudi veliko koristila. V našem listu se je že do »Zveze« stavila enaka zahteva, a zaman. Ako tudi sedaj ne bode hotela ničesar storiti, morali si bomo pomagati na drug način.

Spodnještajersko liberalno učiteljstvo.

Kakor čitamo v listih, bil je o Binkoštih v Gradcu shod zaupnikov štajerskega učiteljstva, na katerem se je razpravljalo, kako bo nemško in slovensko (liberalno) učiteljstvo postopalo pri prihodnjih deželnozborskih volitvah. V kratkem se bodo imeli nemški in slovenski liberalni učitelji posebej shod, da določijo program za svojo narodnost.

Liberalno slovensko spodnještajersko učiteljstvo že dolgo časa zavzema v politiki svoje posebno stališče. Vsa spodnještajerska učiteljska društva so se postavila odločno na program liberalne napredne stranke na Kranjskem ter drviijo za njo čez drn in trn. Njihovo glasilo je skrajno liberalno urejevan list

Listek.

Kristusa je hotel videti.

Pravljica.

Konec.

Ko je bil Štefan jedenkrat poprej celo noč molil, zaslišal je naenkrat neznan mu glas: »Bodeš me videl — in sicer na sveto noč!« — Neizmerno veselje je sedaj napolnilo njegovo dušo in popolnoma je pomladel njegov obraz.

»Kristusa bodem videl!« radoval se je in veselil. A takoj pa se je ustrašil:

»Kako pa ga naj sprejemem v svoji priprosti hišici in kako naj ga pogostim?«

Ta skrb ga je vedno vznemirjala. A kmalo se je potolažil. — Do božiča ni bilo več dolgo. Bilo se je treba tedaj hitro pripraviti. V majhni hišici na koncu mesta B. je nastalo vse živo. Mojster Štefan je letal brez prestanka, smejal se je kakor otrok ter obrnil vse narobe.

»Menda se mu je zmešalo!« govorili so ljudje in sklepali roke. A mojster Štefan se ni zmenil za-nje. Letal je po mestu, klical delavce, ukazoval, spodbujal na delo in ni mu bilo žal niti za denar.

»Kristusa bodem videl! Kristusa bodem videl!« veselil se je ter štel dneve in ure do svete noči.

Prišla je sveta noč. Gosta megla je že od zjutraj ležala nad mestom. Popoldne pa je bril mrzel veter in megla se je spremenila v mrzel dež. Povsod je bilo žalostno in mrzlo. Ljudje so hiteli domov ter se stiskali h gorki peči.

Mojster Štefan je pa bil vesel. Njegova hišica je bila popolnoma izpremenjena. Na tleh so ležale mehke preproge, na steni so visele dragocene podobe in v oknih je bilo vse polno cvetlic. Na čelu sobice je stal vzvišen prestol z baldahinom, pokrit s svilo in okinčan z zlatom. In pred prestolom so stale na mizi, ki je bila pokrita z namiznim kakor sneg belim prtom, steklenice dragega vina in krožniki — polni nenavadnih jedij. Na nizkem stolcu zraven prestola je sedel mojster Štefan v novi obleki, molil je in trepetal v radostnem nemiru.

»Kristusa bodem videl! Kristusa bodem videl!« šepetal je sladko vsak trenutek.

Prišel je večer — sveta noč! Štefan je prižgal sveče na mizi, pregledal še enkrat celo sobo in bil je zadovoljen. Zunaj je bilo žalostno. Dež s snegom je še vedno padal. Težke kaplje so tu in tam udarjale na okna in v dimniku je žvižgal veter.

»Danes je zunaj slabo, prav slabo!« spregovoril je Štefan neskrbno ter se vsedel

zraven prestola; kaj mu je mar zato, kako je zunaj?

»Kedaj me vendar obišče — moj Bog in Gospod!« vzdihne nepotrpežljivo in gleda željno proti vratom. — In glej, — zunanja vrata zaškripljejo in v veži se zaslišijo koraki, tihi in plašni koraki...

Mojster Štefan zatrepeče ter vprè svoje oči, polne hrepenenja na vrata. Ta se odpró in v sobico stopi majhna, žalostna in umazana oseba. Bil je to deček kakih deset let star. Na nogah je imel raztrgane čevlje, ki so bili polni snega in blata. Život se mu je tresel od mraza in obraz je bil bleđ. Imel je revež staro suknjico, a ta ga ni dovolj varovala pred mrazom.

»Kaj hočeš tukaj?« zadril se je mojster Štefan nad dečkom, ko se je bil od osupnenja zavedel.

»Lačen sem in zebe me!« rekel je deček jokajoč ter pogledal neizrečeno žalostno mojstra Štefana.

»Danes tukaj ni nič za tebe! Drugokrat pridi! Pojdi hitro, odkod si prišel!«

»Usmilite se me za božjo voljo!«

»Le pojdi pojdi, z Bogom!« jezil se je Štefan. »Ravno zdaj pričakujem redkokedaj prišlega gosta...«

»O gospod, usmilite se me!« prosil in jokaj je deček. »Glejte — kakšno izobilje!